

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій ім. С. З. Гжицького

Кафедра історії України, економічної теорії та туризму

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до семінарських занять та виконання самостійної роботи з
дисципліни «Міжнародна економіка»
(для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності
«Економіка»)

ЛЬВІВ – 2022

Данчевська І. Р. Методичні рекомендації до семінарських занять та виконання самостійної роботи з дисципліни “Міжнародна економіка” для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності “Економіка”. Львів, 2022. с.

Рецензент: кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства, інновацій та дорадництва в АПК імені професора І. В. Поповича Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького Березівський Ярослав Петрович.

Схвалено на засіданні кафедри історії України, економічної теорії та туризму

« » _____ 2022 року (протокол №)

Рекомендовано до друку методичною комісією факультету економіки та менеджменту Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького

ВСТУП

Вивчення дисципліни «Міжнародна економіка» є складовою частиною підготовки фахівців з економіки. Глибоке і всебічне вивчення предмету сприяє формуванню у студентів нового типу економічного мислення, аналізу економічної інформації, вмінню приймати практичні рішення у процесі міжнародної економічної діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» є система мікро- та макроекономічних взаємовідносин, що виходять за національні межі у процесі інтернаціоналізації та глобалізації.

Метою навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» є формування системи знань з міжнародної економіки, умов, форм, методів і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності.

Завдання навчальної дисципліни.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у студентів необхідних компетентностей:

загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК3);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК4);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК10).

фахові компетентності:

- здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро-, та міжнародному рівнях (СК1);

- здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати (СК4);

- розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави (СК5);

- здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію (СК11).

Програмні результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

- знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки (ПРН 3);

- використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності (ПРН 6);

- усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави (ПРН 9);

- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати (ПРН 12).

ТЕМАТИКА

СЕМІНАРСЬКХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1. СТРУКТУРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

1. Предмет та методологія міжнародної економіки.
2. Світове господарство і міжнародний рух факторів виробництва. Міжнародний поділ факторів виробництва. Міжнародна економіка та її структура.
4. Попит та пропозиція у міжнародній економіці.

Міжнародна економіка – це галузь фундаментальної економічної науки, що вивчає світове господарство як єдине ціле, його основні складові (відкриті економічні системи, регіональні об'єднання країн, світові ринки, міжнародні економічні організації тощо), а також міжнародні економічні процеси та явища.

Предметом її вивчення є міжнародні економічні відносини, закони, закономірності, фактори, результати функціонування світового господарства та його головних складових частин у контексті розвитку людського суспільства та природи, теоретичні основи міжнародної політики.

Світове господарство є такою формою розвитку економіки, яка включає, окрім міжнародної торгівлі, міжнародний рух факторів виробництва і міжнародні підприємства (транснаціональні корпорації, багатонаціональні корпорації, спільні підприємства та ін.).

ТЕМА 2. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ У МІЖНАРОДНІЙ ЕКОНОМІЦІ

1. Структура економіки. Сектори економічної діяльності та взаємозв'язки між ними.
2. Система національних рахунків. Види макроекономічних рахунків.
4. Міжнародні економічні операції.

Система національних рахунків – це сукупність загальновизнаних правил обліку економічної діяльності, які відображають усі основні макроекономічні зв'язки, включаючи взаємодію національної і міжнародної економіки. СНР придатна для будь-якої країни, дає можливість відслідкувати динаміку показників, використовується на різних рівнях агрегування (підприємство, галузь, держава), забезпечує міжнародну порівнюваність інформації, придатна для поточного економічного аналізу та прийняття стратегічних рішень.

Основними показниками СНР є: валовий внутрішній продукт (ВВП), валовий національний продукт (ВНП), чистий внутрішній продукт (ЧВП) та національний дохід (НД). ВВП вимірює вартість кінцевої продукції, виробленої у країні за певний проміжок часу.

ТЕМА 3. ТЕОРІЇ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ ТОВАРАМИ ТА ПОСЛУГАМИ

1. Класичні теорії міжнародної торгівлі.
 - 1.1 Меркантилістська теорія, неомеркантилістська.
 - 1.2 Теорія абсолютних переваг.
 - 1.3 Теорія порівняльних переваг.
 - 1.4 Теорія співвідношення факторів виробництва та її тестування (парадокс Леонтьєва та його пояснення).
 - 1.5 Теорія розміру країни.
2. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі.
 - 2.1 Теорія життєвого циклу товару.
 - 2.2 Теорія попиту, що перетинається.
 - 2.3 Теорія конкурентних переваг.

Перші концепції міжнародної торгівлі розглядали меркантилісти, які вважали, що багатство нації визначається кількістю грошей на її території, а джерелом багатства є зовнішня торгівля з позитивним зовнішньоторговельним сальдо.

Основоположниками теорії меркантилізму стали: Томас Ман (1571-1641 рр.), Чарльз Дейвіант (1656-1714 рр.), Жан Батіст Колберт (1619-1683 рр.), Вільям Петті (1623-1687 рр.). Теорія обґрунтувала роль товару та необхідність економічного виходу національних держав на зовнішні ринки.

ТЕМА 4. МІЖНАРОДНА ТОРГОВА ПОЛІТИКА

1. Інструменти торгової політики.
2. Митні тарифи та тарифні квоти. Оптимальний тариф.
3. Економічні наслідки введення тарифів. Аргументи за і проти тарифів.
4. Експортний тариф.

Розрізняють два напрями державного регулювання зовнішньої торгівлі – це політика вільної торгівлі і протекціонізм. Політика вільної торгівлі (фритдерства) передбачає мінімальне втручання держави у зовнішню торгівлю, яка розвивається на основі вільних ринкових сил попиту і пропозиції. Така політика базується на скасуванні будь-яких перешкод на шляху ввезення та вивезення іноземних та вітчизняних товарів. Митні органи при цьому виконують лише реєстраційні функції. Таку політику

проводять країни з високим рівнем розвитку продуктивних сил, що дозволяє місцевим підприємцям витримувати конкуренцію іноземних фірм.

Головним інструментом зовнішньоторговельної політики виступає тарифна квота або мито – державний податок, що застосовується при ввезенні, вивезенні або транзиті товарів через країну.

Тарифна квота – різновид перемінних мит, ставки яких залежать від обсягу імпорту товару.

ТЕМА 5. МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ ПОСЛУГАМИ

1. Міжнародні послуги та їх види.
2. Послуги міжнародного транспорту.
3. Міжнародні поїздки.
4. Державне регулювання міжнародної торгівлі послугами.
5. Україна на світовому ринку товарів та послуг.

Світова торгівля послугами за своєю сутністю майже нічим не відрізняється від торгівлі матеріальними товарами, тому більшість теорій попиту і пропозиції в міжнародній торгівлі пристосовані до торгівлі послугами.

Найбільша частина світового експорту послуг припадає на міжнародні поїздки. Міжнародні поїздки являють собою товари та послуги, що здобуваються мандрівниками за кордоном, якщо вони знаходяться там менше року і вважаються нерезидентами.

ТЕМА 6. МІЖНАРОДНИЙ РУХ КАПІТАЛУ

1. Суть та форми міжнародного руху капіталу.
2. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ): переваги і недоліки.
3. Транснаціональні корпорації.
4. Портфельні закордонні інвестиції.

Важливою складовою міжнародної економіки є міжнародний рух капіталу. Це вилучення з обігу частини національного капіталу і включення його у виробничий процес або інший обіг в інших країнах.

Роль ТНК та прямих іноземних інвестицій, які вони здійснюють у економіки приймаючих країн продовжує зростати, що відображається у обсягах продажів, розмірах активів, валовій продукції, зайнятості, а також експорті їх закордонних філій. Портфельні інвестиції (ПІ) – це вкладення капіталу в іноземні цінні папери, що не надає інвесторові реального контролю над об'єктом інвестування і метою якого є виключно отримання доходу у формі дивідендів чи відсотків.

Можливими об'єктами портфельного інвестування є акціонерні та боргові цінні папери. Акції – це цінні папери, що засвідчують участь власника

у формуванні статутного фонду акціонерного товариства, надають майнове право і право на отримання частки доходів у вигляді дивідендів.

ТЕМА 7. МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ

1. Суть, види, масштаби та напрямки міжнародної трудової міграції.
2. Економічні та інші наслідки міграції робочої сили.
3. Регулювання міжнародних міграційних процесів.

Міжнародна трудова міграція – це переміщення робочої сили з однієї країни в іншу. Вона включає два взаємопов'язані процеси – еміграційний та імміграційний. Еміграція – це виїзд робочої сили з однієї країни в іншу. Імміграція – в'їзд робочої сили до приймаючої країни. Реєміграція – повернення робочої сили в країну еміграції (на батьківщину). Різниця між потоками імміграції та еміграції називається міграційним сальдо і показує обсяг чистої міграції. Сума цих потоків показує обсяг валової міграції.

Міжнародна міграція робочої сили має неоднакові наслідки для різних груп населення в країнах еміграції та імміграції, світу в цілому. Світ в цілому від міграції виграє, оскільки свобода міграції дозволяє людям переміщуватись в країни, де вони можуть внести більший чистий дохід у світове виробництво.

ТЕМА 8. МІЖНАРОДНА ПЕРЕДАЧА ТЕХНОЛОГІЙ

1. Міжнародний рух технологій: суть, форми, механізми.
2. Модель технічного прогресу.
3. Динамічні моделі технологічних відмінностей: модель технологічного розриву, модель циклу життя товару.
4. Міжнародне технічне сприяння.

Важливе місце в структурі сучасної світової торгівлі належить міжнародному руху технологій. Міжнародний рух технологій – це передання науково-технічних досягнень – конструкторських рішень, систематичних знань та виробничого досвіду на комерційній або без відшкодувальної основі через національні кордони (кордони митних територій) з метою кращого перероблення ресурсів, підвищення ефективності виробництва та максимізації прибутку, включаючи такі стадії та види виробничої діяльності, як промислове застосування, управлінська діяльність, маркетинг тощо.

Державне регулювання міжнародної передачі технологій здійснюється за допомогою прямих та опосередкованих методів. Пряме регулювання реалізується органами експортного контролю, методами митного і прикордонного контролю. Непряме регулювання – в основному через державну систему реєстрації патентів і торговельних знаків.

Країни - одержувачі іноземної технології найчастіше регулюють її ввіз тільки по розуміннях законності і правопорядку, забороняючи увіз визначених видів технології, що небезпечні для суспільства.

ТЕМА 9. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ

1. Становлення інтеграційних процесів: передумови та цілі інтеграції.
2. Типи інтеграційних об'єднань.
3. Західноєвропейська інтеграція.

Закономірним результатом росту міжнародного руху товарів і факторів їхнього виробництва є міжнародна економічна інтеграція – процес економічної взаємодії країн, який призводить до зближення господарських механізмів, та приймає форму міждержавних угод і узгоджено регулюється міждержавними органами. Економічна інтеграція приводить до виникнення так званого економічного регіоналізму, коли група країн створює для себе сприятливі умови торгівлі товаром чи факторами виробництва. Основними цілями економічної інтеграції як якісно нового і більш складного етапу інтернаціоналізації господарських зв'язків є більш тісне співробітництво і взаємопроникнення окремих національних господарств, забезпечення умов концентрації господарства і переплетення капіталів, проведення узгодженої міждержавної економічної політики.

Зона вільної торгівлі – це початкова стадія інтеграційного процесу. Виникає тоді, коли група країн скасовує обмеження на взаємну торгівлю і кожна країна-учасниця зберігає власну систему тарифів і квот по відношенню до третіх країн. Кожен член зони вільної торгівлі (ЗВТ) залишає за собою право на ведення самостійної економічної політики. Необхідною умовою є використання країнами-учасницями ЗВТ єдиної номенклатури опису і кодування товарів.

ТЕМА 10. МІЖНАРОДНА ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВА СИСТЕМА

1. Міжнародна валютна система та її елементи.
2. Еволюція світової валютної системи.

Міжнародна валютно-фінансова система (international monetary system) – закріплена в міжнародних угодах форма організації валютно-фінансових відносин, які функціонують самостійно або обслуговують міжнародний рух товарів і факторів виробництва. Валютно-фінансова система є необхідною

ланкою, яка дозволяє розвиватися міжнародній торгівлі товарами, фінансовими інструментами та руху факторів виробництва.

ТЕМА 11. ВАРТІСТЬ ВАЛЮТИ ТА ВАЛЮТНИЙ КУРС

1. Поняття та котирування валютного курсу.
2. Розрахункові види валютного курсу.
3. Види валютних курсів за ступенем гнучкості.

Стрижневим елементом валютної системи кожної країни є її національна валюта. Валюта є специфічним товаром, вона має ціну, але цю ціну не можна виразити у тій же валюті, а лише через грошову одиницю іншої країни. Ціна одиниці національної валюти, яка виражена в одиницях іноземної валюти, називається валютним (обмінним) курсом.

Фіксування курсу національної грошової одиниці в іноземній називається валютним котируванням. Воно дає змогу визначити співвідношення двох грошових одиниць, запропонованих для обміну. Котирування проводять державні (національні) і великі комерційні банки. Розрізняють офіційне і вільне (ринкове) котирування. За офіційними котируваннями здійснюються всі валютні операції держави. У міжбанківській торгівлі валютою щоденні котирування коливаються навколо офіційного курсу.

Питання для самостійної роботи студентів

Тема 1. СТРУКТУРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

1. Міжнародний ринок і міжнародний рух товарів.
2. Групи країн у міжнародній економіці.

Тема 2. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКИ У МІЖНАРОДНІЙ ЕКОНОМІЦІ

1. Взаємозв'язки економічних секторів національних економік із зовнішнім.
2. Потоки руху грошових коштів.

Тема 3. ТЕОРІЇ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ ТОВАРАМИ ТА ПОСЛУГАМИ

1. Класичні теорії міжнародної торгівлі.
2. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі.

Тема 4. МІЖНАРОДНА ТОРГОВА ПОЛІТИКА

1. Свобода торгівлі та протекціонізм. Роль держави у міжнародній торгівлі.
2. Інструменти торгової політики. Аргументи за і проти тарифів.

Тема 5. МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ ПОСЛУГАМИ

1. Теорії торгівлі послугами.
2. Україна на світовому ринку товарів та послуг.

Тема 6. МІЖНАРОДНИЙ РУХ КАПІТАЛУ

1. Між часова торгівля.

Тема 7. МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ

1. Україна у світових міграційних процесах.

Тема 8. МІЖНАРОДНА ПЕРЕДАЧА ТЕХНОЛОГІЙ

1. Державне регулювання міжнародної передачі технологій.

Тема 9. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ

1. Економічні наслідки інтеграції країн.

Тема 10. МІЖНАРОДНА ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВА СИСТЕМА

1. Європейська валютна система.

Тема 11. ВАРТІСТЬ ВАЛЮТИ ТА ВАЛЮТНИЙ КУРС

1. Рівноважний валютний курс.

Тематика письмових завдань:

1. Економічна структура світу.
2. Особливості міжнародних економічних зв'язків.
3. Спільні підприємства у міжнародному співробітництві.
4. Вільні економічні зони.
5. Конкуренція на світових ринках товарів і послуг.
6. Міжнародна валютно-фінансова система.
7. Зовнішня торгівля у структурі світової економіки.
8. Матеріальні ресурси в сучасній світовій економіці.
9. Трудові ресурси сучасної цивілізації.
10. Загальна характеристика країн із розвинутою економікою.
11. Економіка США.
12. Економіка Японії.
13. Економіка Німеччини.
14. Економіка Великобританії.
15. Економіка Франції.
16. Економіка Італії.
17. Економіка Канади.
18. Ринок країн СНД.
19. Економічна співпраця України з країнами Балтії.
20. Економіка Польщі.
21. Економіка Чехії.

22. Форми глобальної економічної трансформації.
23. Прогнози економічних моделей розвитку.
24. Соціально-економічні проблеми країн, що розвиваються.
25. Порядок розрахунків при здійсненні зовнішньо-економічних операцій.
26. Види зовнішньоекономічних зв'язків.
27. Законодавче і адміністративне регулювання зовнішньо-економічної діяльності.
28. Механізм митного регулювання.
29. Принципи оподаткування зовнішньоекономічної діяльності.
30. Механізм митного регулювання.
31. Принципи оподаткування зовнішньоекономічної діяльності.
32. Механізм митного регулювання.
33. Принципи оподаткування зовнішньоекономічної діяльності.
34. Форми двостороннього економічного співробітництва держав.
35. Структура експорту країн, що розвиваються.
36. Зміст міжнародного поділу праці.
37. Причини зовнішнього боргу країн.
38. Експортно орієнтована стратегія індустріалізації. Форми врегулювання зовнішніх боргових зобов'язань.
39. Головні галузі економіки країн Західної Європи.
40. Регіональні особливості нових індустріальних країн.
41. Основні галузі промисловості нових індустріальних країн.
42. Критерії визначення найменш розвинених країн.
43. Особливості сучасних зовнішньоекономічних зв'язків.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Рівень розвитку національних економік визначається:
 - а) обсягом ВВП на душу населення;
 - б) ефективністю факторів виробництва;
 - в) станом наукових досліджень і наукових досягнень;
 - г) усі відповіді вірні.

2. Одним із найвпливовіших інтеграційних об'єднань у Північній Америці є:
 - а) ЄС;
 - б) СНД;
 - в) НАФТА;
 - г) АСЕАН

3. Передумовами виникнення економічної інтеграції є:
 - а) спільність економічних інтересів;
 - б) компліментарність національних господарчих механізмів;
 - в) територіально-географічна близькість;
 - г) усі відповіді вірні.

4. За рівнем економічного розвитку Україну відносять до:

- а) країн з перехідною економікою;
- б) країн, що розвиваються;
- в) найбільш розвинених країн;
- г) правильна відповідь відсутня.

5. Інтеграційним об'єднанням Європи є:

- а) ЄС;
- б) СНД;
- в) НАФТА;
- г) АСЕАН.

6. До секторів національної економіки належить:

- а) реальний сектор;
- б) грошовий сектор;
- в) бюджетний сектор;
- г) усі відповіді вірні.

7. Показник НД відображає:

- а) рівень середньої заробітної плати України;
- б) баланс Зведеного бюджету;
- в) рівень прибутковості приватного сектора;
- г) правильна відповідь відсутня.

8. Показник ВВП відображає:

- а) вартість спожитих благ всередині країни;
- б) вартість кінцевої продукції, виробленої у країні за певний проміжок часу;
- в) вартість кінцевої продукції, виробленої резидентами країни за певний проміжок часу;
- г) правильна відповідь відсутня.

9. До ВВП за видатками не включають:

- а) інвестиційні видатки;
- б) урядові закупівлі;
- в) чистий експорт;
- г) амортизація.

10. При розрахунку ВВП за доходами враховують такі їх види:

- а) заробітну плату, ренту, процент, прибуток;
- б) непрямі податки на бізнес;
- в) амортизаційні відрахування;
- г) усі відповіді вірні.

11. Засновником теорії абсолютних переваг став:

- а) Адам Сміт;

- б). Давид Рікардо;
- в) Томас Манн;
- г) Майкл Портер

12. Теорія міжнародної конкурентоспроможності націй М. Портера:

- а) показує вплив параметрів на рівень конкурентоспроможності країни на світовому ринку;
- б) визначає ступінь залежності ринкових умов від поведінки окремих суб'єктів ринку;
- в) визначає вплив рівня технологічного розвитку на рівень конкурентоспроможності країни;
- г) пояснює передумови і причини виникнення конкуренції між країнами.

13. Меркантилістська теорія міжнародної торгівлі:

- а) обґрунтовує спеціалізацію країни на виробництві певних товарних груп;
- б) обґрунтовує необхідність виходу держави на зовнішні ринки;
- в) заперечує вихід держави на зовнішні ринки;
- г) усі відповіді не правильні.

14. Абсолютні переваги країни полягають у тому, що:

- а) усі її ресурси придатні для виробництва;
- б) найбільш розвинені країни мають абсолютні переваги над країнами третього світу по виробництву сировини;
- в) країни експортують ті товари, які вони виробляють з меншими витратами та імпортують ті товари, що продукуються іншими країнами з меншими витратами;
- г) усі відповіді вірні.

15. Парадокс Леонтьєва полягає в тому, що:

- а) розвинені країни більше споживають, ніж заощаджують;
- б) країни третього світу купують у розвинених країн дорогі товари;
- в) відповіді а і б – вірні;
- г) правильна відповідь відсутня.

16. Фритдерство – це:

- а) заборона міжнародної торгівлі;
- б) політика вільної торгівлі;
- в) система обмежень імпорту;
- г) правильна відповідь відсутня.

17. Адвалорне мито встановлюється:

- а) у фіксованому розмірі і є однаковим для всіх товарів;
- б) лише на товари, що перевозяться транзитом по території країни;
- в) на певні види експортних товарів;
- г) у відсотках до митної вартості товару.

18. Демпінг – це:

- а). пільгові ціни;
- б). Ціни, нижчі, ніж в конкурентів;
- в). Ціни, що сформувалися на «чорному ринку товарів».
- г) Правильна відповідь відсутня.

19. За типом ставок митні тарифи бувають:

- а). Преференційними;
- б). Компенсаційними;
- в). Змінними;
- г). Постійними.

20. За характером дії виділяють такі види митних тарифів:

- а). Постійні;
- б). Одноразові;
- в) Довготермінові;
- г) Правильна відповідь відсутня.

21. Із підвищенням рівня економічного розвитку країн у структурі міжнародної торгівлі збільшується частка:

- а) сировини;
- б) готової продукції;
- в) напівфабрикатів;
- г) послуг.

22. Питома вага морського транспорту у загальних обсягах вантажних перевезень становить:

- а) 20%;
- б) 40%;
- в) 60%;
- г) 80%.

23. Визнаним лідером у сфері сухопутного транспортування є:

- а) Малайзія;
- б) Україна;
- в) Росія;
- г) США.

24. Міжнародні поїздки поділяють на:

- а) оглядові;
- б). ділові;
- в) особисті;
- г) транзитні.

25. Частка України в сумарному світовому експорті становить:

- а) 45%;
- б) 0,45%;
- в) 67%;
- г) 12%.

26. Міжнародний рух капіталу – це:

- а) здатність факторів виробництва до переміщення з однієї країни в іншу;
- б) система міжнародних товарно-грошових відносин між суб'єктами різних країн з приводу купівлі-продажу капіталу;
- в) вилучення з обігу частини національного капіталу і включення його у виробничий процес або інший обіг в інших країнах;
- г) правильна відповідь відсутня.

27. Портфелі інвестиції – це:

- а) інвестиції, не пов'язані зі зміною доходів у короткотерміновому періоді;
- б) вкладання капіталу в об'єкти інтелектуальної власності;
- в) вкладення капіталу з метою отримання довгострокового економічного інтересу в країні вкладення капіталу, що забезпечує контроль інвестора над об'єктом розміщення капіталу;
- г) правильна відповідь відсутня.

28. Прямі інвестиції – це:

- а) вкладення капіталу в іноземні цінні папери, які не надають інвестору права реального контролю над об'єктом інвестування;
- б) вкладання в основні фонди, запаси матеріальних оборотних засобів;
- в) інвестиції в цінні папери;
- г) правильна відповідь відсутня.

29. ТНК – це:

- а) фірми, які володіють прямими іноземними інвестиціями і знаходяться у володінні осіб однієї країни;
- б) фірми, які володіють прямими іноземними інвестиціями і знаходяться у володінні осіб кількох країн;
- в) фірми, які володіють контрольним пакетом акції спільного підприємства;
- г) правильна відповідь відсутня.

30. Інвестор – це:

- а) особа, що скуповує акції;
- б) особа, що робить вкладення капіталу у формі фінансових коштів, майна, інтелектуальної власності;
- в) кредитно-фінансовий інститут, який є тримачем цінних паперів;
- г) правильна відповідь відсутня.

31. Міграція робочої сили – це:

- а) переміщення людей з села в місто і навпаки;
- б) регулярні поїздки до місця роботи або навчання за межі свого населеного пункту;
- в) переміщення працездатного населення в межах країни, а також з однієї країни в іншу з метою працевлаштування;
- г) переміщення працездатного населення з однієї країни в іншу у пошуках роботи.

32. Еміграція – це:

- а) виїзд робочої сили з однієї країни в іншу;
- б) в'їзд робочої сили до приймаючої країни;
- в) повернення робочої сили в країну еміграції;
- г) усі відповіді вірні.

33. Імміграція – це:

- а) виїзд робочої сили з однієї країни в іншу;
- б) в'їзд робочої сили до приймаючої країни;
- в) повернення робочої сили в країну еміграції;
- г) усі відповіді вірні.

34. Міжнародна трудова міграція – це:

- а) виїзд робочої сили з однієї країни в іншу;
- б) в'їзд робочої сили до приймаючої країни;
- в) повернення робочої сили в країну еміграції;
- г) усі відповіді вірні.

35. Маятникова міграція – це:

- а) короткострокові періодичні поїздки до місця роботи за межі країни;
- б) щорічна еміграція на певний період з подальшим поверненням на батьківщину;
- в) нелегальна міграція робочої сили;
- г) правильна відповідь відсутня.

36. Міжнародна передача технологій – це:

- а) міждержавне переміщення наукове – технічних досягнень на комерційній або безвідплатній основі;
- б) передача набору конструктивних рішень систематичних знань і виробничого досвіду для виробництва;
- в) передача технологій як в «чистому» (не у предметному) вигляді, так і в упредметненому
- г) всі відповіді вірні;

37. Відзначити, що з перерахованого нижче не відноситься до етапів процесу передачі технологій:

- а) відбір і придбання технологій;

- б) адаптація і освоєння придбаної технології;
- в) загострення конкурентної боротьби між виробниками технології;
- г) розвиток місцевих можливостей по вдосконаленню технологій з урахуванням потреб національної економіки.

38. Патент – це:

- а) свідоцтво, видаване компетентним урядовим органом винахіднику і засвідчуючи його монопольне право на використання цього винаходу;
- б) дозвіл видаваний власником технології (ліцензіаром), захищеної або незахищеною патентом, зацікавленій стороні (ліцензіату) на використання цієї технології протягом певного часу;
- в) ексклюзивне право автора літературного, аудіо- або відео-твори на показ і відтворення своєї роботи;
- г) символ певної організації, який використовується для індивідуалізації виробника товару і який не може бути використаний іншими організаціями без офіційного дозволу власника;

39. Ліцензія – це:

- а) свідоцтво, видаване компетентним урядовим органом винахіднику і засвідчення його монопольного право на використання цього винаходу;
- б) дозвіл видаваний власником технології (ліцензіаром), захищеної або незахищеною патентом, зацікавленій стороні (ліцензіату) на використання цієї технології протягом певного часу;
- в) ексклюзивне право автора літературного, аудіо- або відео-твори на показ і відтворення своєї роботи;
- г) символ певної організації, який використовується для індивідуалізації виробника товару і який не може бути використаний іншими організаціями без офіційного дозволу власника;

40. Копірайт – це:

- а) свідоцтво, видаване компетентним урядовим органом винахіднику і засвідчуючи його монопольне право на використання цього винаходу;
- б) дозвіл видаваний власником технології (ліцензіаром), захищеної або незахищеною патентом, зацікавленій стороні (ліцензіату) на використання цієї технології протягом певного часу;
- в) ексклюзивне право автора літературного, аудіо- або відео-твори на показ і відтворення своєї роботи;
- г) символ певної організації, який використовується для індивідуалізації виробника товару і який не може бути використаний іншими організаціями без офіційного дозволу власника;

41. Товарна марка – це:

- а) свідоцтво, видаване компетентним урядовим органом винахіднику і засвідчуючи його монопольне право на використання цього винаходу;

- б) дозвіл видаваний власником технології (ліцензіаром), захищеної або незахищеною патентом, зацікавленій стороні (ліцензіату) на використання цієї технології протягом певного часу;
- в) ексклюзивне право автора літературного, аудіо- або відео-твори на показ і відтворення своєї роботи;
- г) символ певної організації, який використовується для індивідуалізації виробника товару і який не може бути використаний іншими організаціями без офіційного дозволу власника;

42. Обмін технології при якому між продавцем і покупцем технології не виникає грошових зобов'язань це:

- а) внутрішньо-фірмовий обмін;
- б) між фірмовий обмін;
- в) некомерційний обмін;
- г) зовнішньоторговельний обмін.

43. Форми некомерційної передачі технології включають:

- а) ліцензійну угоду;
- б) науково – технічні публікації;
- в) «передачу людей»
- г) вірні відповіді б),в);

44. Інжиніринг як форма передачі технології припускає:

- а) надання технічного досвіду і секретів виробництва, включаючи відомості технологічного, економічного, адміністративного, фінансового характеру, використання яких забезпечує певні переваги;
- б) міжнародна торгова операція, по якій власник винаходу або технічних знань надає іншій стороні дозвіл на використання в певних межах своїх прав на технологію;
- в) дозвіл видаваний власником технології (ліцензіаром), захищеної або незахищеною патентом, зацікавленій стороні (ліцензіату) на використання цієї технології протягом певного часу;
- г) надання технологічних знань, необхідних для придбання, монтажу і використання куплених або орендованих машин і устаткування;

45. Ліцензійна угода як форма передачі технології припускає:

- а) надання технічного досвіду і секретів виробництва, включаючи відомості технологічного, економічного, адміністративного, фінансового характеру, використання яких забезпечує певні переваги;
- б) міжнародна торгова операція, по якій власник винаходу або технічних знань надає іншій стороні дозвіл на використання в певних межах своїх прав на технологію;
- в) дозвіл видаваний власником технології (ліцензіаром), захищеної або незахищеної патентом, зацікавленій стороні (ліцензіату) на використання цієї технології протягом певного часу;

г) надання технологічних знань, необхідних для придбання, монтажу і використання куплених або орендованих машин і устаткування.

46. Передумовами інтеграції є:

- а) зростання міжнародного руху товарів і чинників їх виробництва;
- б) необхідність в досягненні економічної безпеки країни в умовах глобалізації міжнародної економіки;
- в) всі відповіді вірні;
- г) всі відповіді невірні.

47. Економічна інтеграція це:

- а) політика, яка узгоджується і регулюється багатобічними договорами;
- б) процес економічної взаємодії країн, що приводить до зближення господарських механізмів, приймає форму міждержавних угод і узгоджено регульований міждержавними органами;
- в) всі відповіді вірні;
- г) всі відповіді невірні.

48. Головною ознакою виникнення митного союзу є:

- а) зниження рівня митного збору у взаємній торгівлі країн членів митного союзу;
- б) зростання рівня митного збору у взаємній торгівлі країн членів митного союзу;
- в) усунення митного збору у взаємній торгівлі країн членів митного союзу;
- г) усі відповіді вірні.

49. Створення митного союзу означає :

- а) надання взаємних торгових преференцій його членами один одному, але не іншим країнам;
- б) надання взаємних торгових преференцій його членами іншим країнам, але не один одному;
- в) надання взаємних торгових преференцій його членами як один одному, так і іншим країнам;
- г) усі відповіді вірні.

50. Економічний союз – це інтеграційне об'єднання, що характеризується:

- а) вільним переміщенням капіталу;
- б) вільним переміщенням капіталу, робочої сили;
- в) вільним переміщенням капіталу, робочої сили, товарів, послуг;
- г) вільним переміщенням капіталу, робочої сили, товарів, послуг, узгодженням загальної економічної політики країн-учасниць.

51. Система золотого стандарту – це:

- а) грошова система, що ґрунтується на золоті;

- б) зафіксоване законом країни ваговий вміст чистого золота в національній грошовій одиниці;
- в) співвідношення двох грошових одиниць, обчислене на основі їх золотого вмісту, зафіксованого законом;
- г) правильна відповідь відсутня.

52. Система золотого стандарту сформувалась:

- а) в період раннього Середньовіччя;
- б) Античні часи;
- в) на початку минулого століття;
- г) в наші дні.

53. Валютою ЄС є:

- а) ЕКЮ;
- б) долар;
- в) англійський фунт;
- г) євро.

54. До зони євро не входить:

- а) Польща;
- б) Румунія;
- в) Україна;
- г) Греція.

55. Євро стало замінити національні європейські валюти у:

- а) 1951 р.;
- б) 1991 р.
- в) 2002 р.
- г) 2008 р.

56. Котирування іноземних валют – це:

- а) Визначення ціни національної валюти відносно ціни грошової одиниці іншої країни;
- б) співвідношення кількості товарів і послуг, яку можна придбати за одну грошову одиницю до кількості товарів і послуг, що можна придбати за іншу;
- в) визначення купівельної спроможності грошей;
- г) всі відповіді правильні.

57. Крос-курс – це:

- а) визначена Національним банком ставка, за яку можна придбати іноземну валюту;
- б) купівля іноземної валюти за рахунок позики банку;
- в) Співвідношення між двома валютами, що визначається на підставі курсу цих валют щодо третьої валюти;
- г) Правильна відповідь відсутня.

58. Офіційний валютний курс:

- а) Курс валюти, висвітлений в ЗМІ;
- б) Рівноважний валютний курс;
- в) Ефективний валютний курс;
- г) курс валюти, встановлений державою.

59. Плаваючий валютний курс – це:

- а) система валютного курсу, за якої пропорція обміну однієї валюти на іншу визначається співвідношенням попиту і пропозиції цих валют на ринку;
- б) система валютного курсу, за якої пропорція обміну однієї валюти на іншу визначається державою;
- в) система валютного курсу, за якої пропорція обміну однієї валюти на іншу визначається динамікою основних макроекономічних показників двох країн;
- г) правильна відповідь відсутня.

60. Валютна система – це:

- а) сукупність заходів, які вживають державні органи у сфері валютних відносин;
- б) сукупність правових норм, що встановлюють порядок здійснення угод з валютними цінностями;
- в) сукупність економічних, організаційних і правових відносин з приводу функціонування і розвитку валюти;
- г) правильна відповідь відсутня.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Базова

1. Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Харків: НТУ «ХП». 2019. 234 с.
2. Гаврилко П. П. Міжнародна економіка в таблицях, схемах, формулах, задачах і прикладах: навч. посіб. Львів: АТБ, 2019. 257 с.
3. Діброва Л. В. Міжнародна економіка: навч. посіб. Київ: «ЦП «Компринт», 2017. 545 с.
4. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: підр. Київ: Центр учбової літератури. 2017. 228 с.
5. Мельник О. А., Пальчук О. І., Бугас В. В. Міжнародна економіка: навч. посіб. Київ. 2019. 176 с.

Допоміжна

1. Бекетова О. М. Міжнародні перевезення: навч. посіб. Харків: ХНУМГ. 2018. 182 с.

2. Лизун М.В. Глобальні виклики регіональної валютної інтеграції: моногр. Тернопіль: Економічна думка. 2017. 453 с.

3. Савельєв Є. В. Міжнародна економіка: підруч. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ: Знання. 2008. 622 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua/
2. Офіційний сайт КМУ. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.